

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43Cob/11/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118201395
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Jamrišková, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6118201395.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Jamriškovej PhD., členov senátu JUDr. Mariána Blahu a Mgr. Miriam Kamenskej v právnej veci žalobcu SetCar sk, a.s., so sídlom Ulica priemyselná 10, 038 52 Sučany, IČO: 50 387 189, právne zast. JUDr. Tomáš Zboja, advokát so sídlom Kuzmányho 4, 036 01 Martin proti žalovanému KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, právne zast. JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom so sídlom Dvořákovo nábřeží 8/A, 811 02 Bratislava v konaní o zaplatenie 175 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 6Cb/19/2019-165 zo dňa 28. septembra 2020 takto

rozhodol:

- I. Rozhodnutie Okresného súdu Zvolen č. k. 6Cb/19/2019-165 zo dňa 28. septembra 2020 v celom rozsahu **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalobcovi **p r i z n á v a** voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozhodnutím zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 175,- Eur spolu s 9 % úrokom ročne z uvedenej sumy od 18. 11. 2017 do zaplatenia a náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 40,- Eur, to všetko do 7 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobcovi tiež priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva, že žalobca sa rozhodnutia súdu domáhal na základe toho, že v dôsledku škodovej udalosti evidovanej u žalovaného došlo ku škode na vozidle poškodeného. Škodová udalosť bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla poisteného v poisťovni žalovaného. Poškodený bol nútený užívať náhradné vozidlo na zabezpečenie svojich potrieb a to zapožičaním si vozidla u žalobcu. Po ukončení nájmu žalobca vystavil poškodenému faktúru, ktorú si poškodený uplatnil titulom náhrady škody u žalovaného. Poškodený - spoločnosť Space Consulting s. r. o. oznámil žalovanému, že došlo k postúpeniu pohľadávky na žalobcu v zmysle § 526 Občianskeho zákonníka.

3. Okresný súd odôvodnil rozhodnutie tým, že s poukazom na zhora citované zákonné ustanovenia, ako aj vykonané dokazovanie, súd dospel k právnomu záveru, že nárok žalobcu, uplatnený v tomto spore je v celom rozsahu dôvodný, pričom mal za preukázané, že žalobca si uplatnil faktúrou č. 170344 voči poškodenému (spoločnosť Space Consulting, s. r. o., Československej armády 198/31, 976 01 Kremnica) sumu za prenájom náhradného vozidla podľa Zmluvy o nájme č. 286 C a to vo výške 175,- Eur + 20 % DPH - 35,- Eur = 210,- Eur. Takisto mal súd za preukázané, že upomienkou zo dňa 14.12.2017, č. dokladu 20170041 žalobca naozaj upomínal žalovaného k povinnosti úhrady sumy vo výške 175,- Eur, čo vyplýva z položky 10 uvedenej listiny. V čase rozhodovania vo veci bola

vládou SR stanovená výška úroku 9 %, ktorú súd žalobcovi priznal vzhľadom k tomu, že žalovaný sa dostal do omeškania s plnením peňažného nároku. Súd vychádzal z úradného listu žalovaného zo dňa 27.09.2017 č. hlásenia: 32701952, z ktorého vyplýva, že dátum hlásenia poistnej udalosti bol 16.08.2017. V zmysle § 11 ods. 6 písm. a) a b) zákona o povinnom zmluvnom poistení bol poisťovateľ povinný začať šetrenie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie v lehote do 3 mesiacov, kedy mal aj oznámiť poškodenému výsledok šetrenia škodovej udalosti, poskytnúť mu poistné plnenie, prípadne oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný, eventuálne poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť úplne alebo sčasti poistné plnenie. Dotknutým listom dňa 27.09.2017 žalovaný formou oznámenia o poistnom plnení - vyjadrenie likvidátora k osobitostiam likvidácie, žalobcovi oznámil, že bolo priznané poistné plnenie vo výške 431,59 Eur. Z uvedeného je zrejme, že žalovaný sa dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu dňom nasledujúcim po dni vypracovania uvedeného oznámenia o poistnom plnení. Žalobca bol teda oprávnený požadovať od žalovaného úrok z omeškania od 28.09.2017. Tento si uplatnil však úrok z omeškania odo dňa 18.11.2017, čo mu súd vyhovel a rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovkej časti rozsudku.

4. S poukazom na výsledok sporu, ako aj úspech žalobcu v odvolacom konaní rozhodol okresný súd o trovách konania tak, že priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania (subsumujúc tak náhradu trov pred súdom prvej inštancie, ako aj súdom druhej inštancie) v rozsahu 100 %, ktoré je povinný žalovaný zaplatiť v lehote do 15 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia o výške náhrady.

5. Proti rozhodnutiu okresného súdu podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa ust. § 365 ods.1 písm. f) a h) CSP. Žalovaný napadol ústavnú nekonformnosť rozsudku okresného súdu, ktorý označil za nesprávny, nezákonný a arbitrárny. Uviedol, že rozsudok okresného súdu je výsledkom zjavnej svojvôle súdu a trpí vo svojej podstate aj samotnou nepreskúmateľnosťou. Poukázal na rozhodovanie Ústavného súdu SR a namietol, že i keď prvoinštančný súd vyslovil právne závery, nevysporiadal sa pritom so skutočnosťami, zohľadnenie ktorých je nevyhnutné pre právne posúdenie veci a rozhodol na základe nepodloženej právnej konštrukcie, ktorú navyše nedostatočne odôvodnil. V tejto súvislosti poukázal aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva a domáhal sa aplikácie ust. § 220 ods.2 CSP, v zmysle ktorého súd dbá na to, aby odôvodnenie rozhodnutia bolo presvedčivé.

6. Žalovaný v odvolaní namietol, že súd prvej inštancie sa nedostatočným a nesprávnym spôsobom vysporiadal s namietanou aktívnou vecnou legitímáciou žalobcu vo vedenom spore. Podľa názoru žalovaného žalobca nebol v súdnom spore aktívne vecne legitímovaný, pretože zo skutkového stavu zisteného súdom vyplýva, že poškodený mal voči žalobcovi záväzok, ktorý spočíval v neuhradenej faktúre. Z uvedeného je potom zrejme, že poškodený bol subjektom, ktorý bol dlžníkom žalobcu. Nakoľko poškodený predstavoval dlžníka žalobcu, nemohol so žalobcom platne uzatvoriť zmluvu o postúpení pohľadávky. Uzatvorením predmetnej zmluvy o postúpení nemohlo dôjsť k postúpeniu pohľadávky poškodeného na žalobcu, ale v uvedenom prípade došlo k postúpeniu záväzku poškodeného, ktorý v zmysle vystavenej faktúry predstavuje práve pohľadávku žalobcu. Inými slovami, uvedeným postúpením došlo medzi poškodeným ako postupcom a žalobcom ako postupníkom k postúpeniu pohľadávky žalobcu, čo je v rozpore s ust. § 524 OZ.

7. Žalovaný namietol, že k úhrade faktúry nemohlo dôjsť ani na základe vzájomného zápočtu realizovaného v predloženej zmluve o postúpení, pretože prejav vôle jej účastníkov najskôr smeroval k cedovaniu pohľadávky (v zmysle vyššie uvedeného podľa názoru žalovaného neexistujúcej) a až následne k započítaniu údajne vzájomných pohľadávok poškodeného a žalobcu. Ak teda poškodený nebol majiteľom pohľadávky voči žalobcovi pred jej postúpením, nemohol túto pohľadávku postúpiť na žalobcu a kauzálna žalobcovi následne nemohla vzniknúť pohľadávka voči poškodenému na zaplatenie odplaty za postúpenie, ktorú následne žalobca mienil použiť na započítanie.

8. Žalovaný poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Obo/20/2007 a zmluvu o postúpení pohľadávky označil v zmysle § 39 OZ za absolútne neplatný právny úkon. Zdôraznil, že žalobca nepreukázal, že poškodený pred údajnou cesiou pohľadávky aj uhradil faktúru žalobcovi, v kauzálnom dôsledku čoho nemohla poškodenému vzniknúť ani pohľadávka voči žalovanému z titulu náhrady účelne vynaložených nákladov na prenájom náhradného vozidla. Obsah zmluvy naopak preukazuje nezaplatenie faktúry zo strany poškodeného, a to ešte pred samotnou údajnou cesiou pohľadávky.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného, mal žalovaný za to, že údajný postupca pohľadávky, teda poškodený nikdy nebol majiteľom pohľadávky voči žalovanému.

9. Žalovaný v odvolaní namietol, že súd prvej inštancie priznal žalobcovi aj úroky z omeškania v rozpore s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/145/2017, podľa ktorého povinnosť zaplatiť úroky z omeškania vzniká až doručením právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody.

10. Vzhľadom na uvedené žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie okresného súdu zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne a žalovanému prizná nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100%.

11. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý rozhodnutie okresného súdu označil za vecne správne, zákonné a dostatočne odôvodnené. Naďalej zotrval na všetkých svojich doterajších tvrdeniach a stanoviskách. Tvrdenia žalovaného, že okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako aj tvrdenia o neexistencii uplatnenej pohľadávky označil za neopodstatnené. Podľa názoru žalobcu súd vzhľadom na skutkové okolnosti a vykonané dokazovanie mal aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu za preukázanú z predloženej zmluvy o postúpení pohľadávky, na základe ktorej došlo k platnému postúpeniu predmetnej pohľadávky z poškodeného na žalobcu. Poukázal na rozhodovacu prax Krajského súdu v Žiline a Krajského súdu v Banskej Bystrici a zdôraznil, že postupovaný bol nárok na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ktorý mal poškodený voči žalovanému ako poisťovní škodcu. Označil preto za nesprávne a zavádzajúce tvrdenie žalovaného uvedené v odvolaní, že predmetom zmluvy o postúpení malo byť postúpenie pohľadávky, ktorú žalobca ako veriteľ eviduje voči poškodenému ako dlžníkovi. Pripomenul, že skutočnosť, že žalovaný akceptoval postúpenie pohľadávky je zrejmé aj z toho, že čiastočné poistné plnenie poukázal žalovaný na účet žalobcu ako postupníka. Uvedené potvrdzuje predložené oznámenie o poistnom plnení, z ktorého nepochybne vyplýva, že žalovaný svojim konaním sám potvrdil aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu už v rámci likvidácie poistnej udalosti. V čase pred podaním žaloby tak žalovaný nemal najmenšiu pochybnosť o postúpení pohľadávky.

12. K namietanej arbitrárnosti okresného súdu pripomenul, že povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutie nemožno chápať tak, že sa vyžaduje, aby na každý argument bola daná podrobná odpoveď. V danom smere sa totiž kladie dôraz predovšetkým na jednoduchosť a zrozumiteľnosť rozhodnutia. V tejto súvislosti poukázal na ustálenú judikatúru Ústavného súdu SR.

13. K námietke žalovaného o absolútnej neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky uviedol, že súčasný prevod práva medzi žalobcom a poškodeným a úhrada faktúry nespôsobuje rozpor s ust. § 524 OZ či neexistenciu nároku na náhradu škody, spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Oba úkony zastrešuje jeden dokument, a to predložená zmluva o postúpení pohľadávky, v zmysle ktorého došlo k úhrade faktúry a zároveň k postúpeniu pohľadávky. Zákonný nárok na náhradu nákladov účelne vynaložených za prenájom náhradného vozidla voči žalovanému tak zostáva zachovaný, zmenila sa len osoba oprávnená domáhať sa uspokojenia predmetnej pohľadávky. Pripomenul, že poškodený má v zmysle Zákona o PZP nárok na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla od žalovaného, a nie od žalobcu ako prenajímateľa vozidla. Dlžníkom tak v tomto prípade je práve žalovaný, a nie poškodený. V čase uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávky došlo k úhrade faktúry a teda aj ku vzniku škody. Takéto postúpenie pohľadávky podľa rozhodovacej praxe všeobecných súdov SR neodporuje zákonu a v tejto súvislosti žalovaný poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Žiline, Krajského súdu v Banskej Bystrici a Krajského súdu v Bratislave. Pokiaľ ide o tvrdenie žalovaného ohľadne úrokov z omeškania pripomenul, že rozhodovacia prax dovolacieho súdu v otázke priznania úrokov z omeškania v obdobných prípadoch nie je jednotná. V tejto súvislosti citoval rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Obo/19/2009. Upozornil tiež, že z rozsudku Krajského súdu v Žiline sp.zn. 11Co/135/2019-186 zo dňa 25.06.2019 vyplýva, že tento sa od rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/145/2017, ktorého sa žalovaný domáhal v odvolaní odklonil s odôvodnením, že nezodpovedá spravodlivému usporiadaniu vzťahov, aby poisťovňa zodpovednosť za svoje nesprávne posúdenie povinnosti poskytnúť poistné plnenie prenášala na poškodeného. Vzhľadom na uvedenie námietky žalovaného voči momentu priznania úrokov z omeškania žalobca poukázal na ust. § 153 a § 154 CSP, v zmysle ktorých sú strany povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Zdôraznil, že žalovaný sa v priebehu konania až do ukončenia dokazovania vôbec nevyjadril k opodstatnenosti uplatnených úrokov z omeškania a za týmto účelom neposkytol súdu prvého stupňa

žiadne dôkazy. Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/145/2017, ktoré muselo byť žalovanému známe už skôr, sa domáhal až v odvolacom konaní.

14. Žalobca uviedol, že všetky námietky žalovaného uvedené v odvolaní považuje za neopodstatnené a navrhol, aby odvolací súd postupom podľa § 387 CSP rozsudok potvrdil ako vecne správny.

15. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal vec podľa ustanovení § 379 a § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP, pretože nie je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie a nevyžaduje to ani dôležitý verejný záujem. Rozsudok bol v zmysle § 378 ods. 1 a § 219 ods. 1 CSP odvolacím súdom verejne vyhlásený, čo bolo v zmysle § 219 ods. 3 CSP oznámené na úradnej tabuli krajského súdu.

16. Odvolací súd bol v odvolacom konaní v zmysle § 383 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil okresný súd:

17. Dňa 21.06.2017 došlo ku škodovej udalosti spôsobenej poškodenému Space Consulting, s. r. o. na vozidlách Dacia Sandero, EVČ: ZH 088 CB, škodová udalosť bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla VW Passat, EVČ: ZV 063 DJ poisteného v poisťovni žalovaného. Išlo o poistnú udalosť evidovanú pod č. 9526554092. V dôsledku uvedeného bol poškodený nútený užívať náhradné vozidlo na zabezpečenie svojich potrieb a to zapožičaním si náhradného vozidla u žalobcu a to v zmysle Zmluvy o nájme č. 286 C zo dňa 02.08.2017. Po ukončení nájmu žalobca vystavil poškodenému faktúru č. 170344 zo dňa 08.08.2017 s dátumom splatnosti 22.08.2017 na sumu 210,- Eur s DPH (175,- Eur bez DPH). Poškodený - spoločnosť Space Consulting s. r. o. oznámil žalovanému, že došlo k postúpeniu pohľadávky na subjekt žalobcu v zmysle § 526 Občianskeho zákonníka.

18. Podľa § 788 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), poistnou zmluvou sa poisťiteľ zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená a fyzická alebo právnická osoba, ktorá s poisťiteľom poistnú zmluvu uzavrela, je povinná platiť poistné.

19. Podľa § 524 ods.1 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

20. Podľa § 524 ods. 2 OZ, s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

21. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ZoPZP), poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

22. Podľa § 11 ods. 6 ZoPZP, poisťovateľ je povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti

a) skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný,

b) poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať, alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené.

23. Podľa § 11 ods. 7 citovaného zákona, poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie.

24. Podľa § 11 ods. 8 citovaného zákona, ak poisťovateľ nesplní povinnosť podľa odseku 6, je povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu.

25. Žalovaný v odvolaní primárne namietol, že odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu nespĺňalo požiadavky, ktoré kladie Civilný sporový poriadok na odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov. V tejto súvislosti sa aj odvolací súd stotožnil s námietkou, že odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu bolo natoľko stručné, že neposkytovalo odpovede na všetky námietky vznesené žalovaným v konaní. V zmysle ust. § 390 písm. a) CSP však odvolací súd sám rozhodne vo veci, ak rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo už raz odvolacím súdom zrušené, vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Z dôvodu nedostatočnej odôvodnenosti preto už odvolací súd nemôže rozhodnutie okresného súdu zrušiť a vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Odvolací súd preto postupoval v zmysle § 387 ods. 3 CSP, v zmysle ktorého sa odvolací súd v prípade, ak potvrdí rozhodnutie okresného súdu, musí v odôvodnení zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, pokiaľ sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení svojho rozhodnutia okresný súd. Okresný súd pritom postupuje podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR, ktorý judikoval, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam (II.ÚS/251/04, III.ÚS/209/04).

26. Žalovaný v odpore proti vydanému platobnému rozkazu, rovnako ako v odvolaní zotrval na procesnej obrane, ktorou popieral aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu. Žalovaný zdôrazňoval, že poškodený predstavoval subjekt, ktorý bol dlžníkom žalobcu a teda nemohol so žalobcom platne uzatvoriť zmluvu o postúpení pohľadávky, keďže v uvedenom prípade došlo k postúpeniu záväzku poškodeného, ktorý v zmysle vystavenej faktúry predstavuje práve pohľadávku žalobcu. Zároveň namietol, že prejav vôle medzi žalobcom a poškodeným najskôr smeroval k cedovaniu pohľadávky, ktorá však nemohla existovať, keďže to bola pohľadávka žalobcu a až následne smeroval k započítaniu údajne vzájomných pohľadávok. Ak teda poškodený nebol majiteľom pohľadávky voči žalobcovi pred jej postúpením, nemohol túto pohľadávku postúpiť na žalobcu a žalobcovi následne nemohla vzniknúť pohľadávka voči poškodenému na zaplatenie odplaty za postúpenie, ktorú následne žalobca mienil použiť na započítanie.

27. Z citovanej námietky žalovaného vyplýva, že žalovaný nesprávne stotožnil dva samostatné právne vzťahy poškodeného. Medzi poškodeným a žalobcom vznikol právny vzťah na základe toho, že žalobca poskytol poškodenému náhradné vozidlo na zabezpečenie jeho potrieb prostredníctvom nájomného vzťahu, za čo poškodenému vznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi nájomné. Z tohto právneho vzťahu tak mal žalobca voči poškodenému pohľadávku na zaplatenie nájomného za využívanie náhradného vozidla (pohľadávka 1).

28. Poškodený mal pritom samostatnú pohľadávku voči žalovanému ako poisťovni, a to z toho dôvodu, že na základe škodovej udalosti evidovanej u žalovaného, ktorá bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla poisteného v poisťovni žalovaného, bol poškodený nútený užívať náhradné vozidlo. Užívaním náhradného vozidla poškodenému vznikla povinnosť za toto užívanie zaplatiť nájomné, pričom nájomné zaplatené za požičanie vozidla, ak prevyšuje výdavky spojené s využívaním vlastného auta sa v zmysle súčasnej judikatúry považuje za škodu v zmysle ust. § 442 OZ. Poškodenému tak voči žalovanému ako poisťovni vznikol nárok na náhradu škody, čiže poškodený disponoval pohľadávkou voči žalovanému z titulu nároku na náhradu škody v rozsahu nájomného, ktoré bol povinný zaplatiť za požičanie vozidla (pohľadávka 2).

29. Poškodený sa tak dostal do pozície veriteľa z pohľadávky voči žalovanému z právneho titulu náhrady škody a zároveň bol v postavení dlžníka voči žalobcovi vzhľadom na zaplatenie nájomného za využívanie náhradného auta.

30. Keďže poškodený disponoval pohľadávkou voči žalovanému ako poisťovni a táto pohľadávka bola zrejme čo do právneho titulu aj čo do výšky, nič mu nebránilo zmluvou o postúpení pohľadávky túto pohľadávku postúpiť na iný právny subjekt, v tomto prípade na žalobcu. Žalovaný nesprávne dospel k záveru, že napadnutou zmluvou o postúpení pohľadávky postupoval poškodený žalobcovi pohľadávkou, ktorá patrila žalobcovi voči poškodenému. K takémuto právnomu úkonu by skutočne nemohlo dôjsť, pretože nie je možné, aby veriteľ pohľadávky uzavrel so svojim dlžníkom zmluvu o postúpení tejto pohľadávky na samého seba, inak povedané dlžník nemôže postúpiť na veriteľa pohľadávku, z ktorej je

dlužníkom a nie veriteľom. V danom prípade však poškodený bol veriteľom pohľadávky na náhradu škody voči poisťovni a táto pohľadávka bola predmetom postúpenia podľa zmluvy o postúpení pohľadávky.

31. Zmluvu o postúpení pohľadávky môžu strany uzavrieť ako odplatný alebo bezodplatný právny úkon. V prejednávanej príhode medzi poškodeným a žalobcom došlo k zmluve o postúpení pohľadávky, pričom strany sa dohodli, že postúpenie pohľadávky je odplatné. Hodnota odplaty vo výške 175,- Eur bola zo strany žalobcu voči poškodenému uhradená prostredníctvom započítania. Žalobca zmluvou o postúpení pohľadávky odkupoval od poškodeného pohľadávku voči žalovanému v hodnote 175,- Eur, pričom žalobca zároveň disponoval voči poškodenému pohľadávkou z titulu nájomného za užívanie náhradného vozidla rovnako v hodnote 175,- Eur. Stranám tak nič nebránilo v tom, aby na základe dohody vykonali úkon započítania vzájomných pohľadávok, keďže tieto sú spôsobilým predmetom započítacieho úkonu v zmysle Občianskeho zákonníka.

32. Započítanie pohľadávok sa považuje za spôsob zániku pohľadávky, ktorý nahrádza plnenie. Je to teda rovnaká situácia, ako keby poškodený zaplatil 175,- Eur v hotovosti žalobcovi za prenajatie vozidla, čím by v jeho majetkovej sfére vznikla škoda vo výške 175,- Eur a následne by mu týchto 175,- Eur žalobca zaplatil späť v hotovosti na základe toho, že odplatne odkúpil od poškodeného pohľadávku, ktorou poškodený disponoval voči poisťovni. Komplikovaný spôsob prevodu hotovosti z poškodeného na žalobcu a následne zo žalobcu na poškodeného je možné v zmysle platnej právnej úpravy nahradiť úkonom započítania. Poškodený tak formou započítania zaplatil žalobcovi 175,- Eur za prenajatie náhradného vozidla, čo znamená že v jeho majetkovej sfére vznikla škoda. Ak pohľadávku na náhradu tejto škody v rozsahu 175,- Eur postúpil na žalobcu, tak je následne žalobca oprávneným z pohľadávky na náhradu škody voči poisťovni, takže v právnom spore o zaplatenie náhrady škody žalobca disponoval aktívnou vecnou legitímáciou.

33. Pri komplexnom posudzovaní všetkých okolností zisteného skutkového stavu treba prihliadnúť aj na skutočnosť, že sám žalovaný zrejme uznal, že žalobcovi nárok na poskytnutie poistného plnenia vznikol, keďže mu ho aj čiastočne uhradil. Predmetom sporu tak od počiatku nebola existencia nároku na poskytnutie poistného plnenia žalobcovi, ale jeho výška, ktorú žalovaný krátil.

34. Žalovaný v odvolaní namietol, že nárok žalobcovi na úroky z omeškania nevzniká ku dňu 18.11.2017 ako sa toho domáhal žalobca v petite a ako o tom rozhodol aj okresný súd, ale uviedol, že vzniká až k inému dňu, a to ku dňu doručenia právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody. Ako odvolací súd zistil, uvedenú námietku, že nárok na úroky z omeškania nevzniká žalobcovi v zmysle uplatneného nároku, žalovaný v priebehu konania pred súdom prvej inštancie nevzniesol. Naopak, v odpore zo dňa 23.01.2018 žalovaný sa vyjadril aj k úrokom z omeškania, pričom nenamietal, že by neprislúchali žalobcovi odo dňa 18.11.2017, namietol iba uplatnenú výšku úrokov z omeškania. Žalobca si uplatnil výšku úrokov z omeškania v zmysle Obchodného zákonníka a týmto spôsobom mu ju aj okresný súd priznal, keď mu priznal nárok na úroky z omeškania vo výške 9 % ročne. Žalovaný v odpore ako námietku voči úrokom uviedol, že ide o právny vzťah, ktorý sa riadi Občianskym zákonníkom a preto by úroky z omeškania mali byť určené vo výške určenej v Nariadení Vlády SR č. 87/1995 pre občianskoprávne vzťahy, a to vo výške 5 % ročne. K tejto námietke odvolací súd uvádza, že nie je dôvod, aby sa odklonil od ustáleného spôsobu rozhodovania Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktorý v prípade právneho vzťahu vyplývajúceho z nárokov poisteného ako podnikateľa voči poisťovni ako podnikateľovi tieto klasifikuje ako vzťahy obchodnoprávne, a to v zmysle ust. § 261 ods.1 ObZ, v zmysle ktorého záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ktoré sa týkajú podnikateľskej činnosti sa spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka. Aj v prípade uplatnenia náhrady škody, resp. v prípade určenia výšky úrokov alebo počítania premlčania sa vzťahy odvodené od obchodnoprávných vzťahov riadia ustanoveniami Obchodného zákonníka. Keďže pohľadávka postúpená z poškodeného na žalobcu bola pohľadávkou, ktorú nadobudol poškodený ako podnikateľ, ktorý mal auto poistené v súvislosti so svojou podnikateľskou činnosťou u žalovaného ako poisťovateľa, medzi poškodeným a poisťovateľom vznikol obchodnoprávny vzťah. Postúpenie pohľadávky na žalobcu tak bolo postúpením pohľadávky z obchodnoprávneho vzťahu so všetkými nárokmi z toho vyplývajúcimi, vrátane nárokov na úroky z omeškania určenými podľa obchodnoprávneho vzťahu. Okresný súd tak postupoval správne, ak určil výšku úrokov z omeškania vo výške 9 % ročne a ak zároveň priznal žalobcovi nárok na zaplatenie nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40,- Eur ako paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky podľa § 369 ods.1 ObZ.

35. Voči dňu, od ktorého si nárok na úhradu úrokov z omeškania žalobca v žalobe uplatnil, žalovaný počas celého konania nenamietal. Koncepcia odvolacieho konania v civilnom sporovom konaní vychádza z tzv. neúplného apelačného systému, čo znamená, že právo odvolateľa použiť v odvolacom konaní prostriedky procesného útoku alebo procesnej obrany, ktoré strana v konaní na súde prvej inštancie neuplatnila je obmedzené a odvolacia argumentácia v podobe nových skutočností a dôkazov je prípustná len za splnenia zákonom stanovených podmienok upravených v § 366 CSP. Námietky voči nároku, ktoré žalovaný nevzniesol v konaní pred súdom prvej inštancie už preto odvolací súd nepreskúmvava, keďže nespĺňajú charakter novoty. Pokiaľ okresný súd dospel k záveru, že právny nárok uplatnený žalobou žalobcovi svedčí a zároveň žalovaný v konaní nenamietol dobu vzniku tohto právneho nároku, nebol ani okresný súd povinný vysporiadať sa s dôvodmi, pre ktoré priznal nárok na úroky z omeškania od dátumu uplatneného v žalobe.

36. Odvolací súd je v zmysle § 380 ods. 1 CSP odvolacími dôvodmi viazaný, preto preskúmvaval napadnuté rozhodnutie iba v rozsahu dôvodov vymedzených v odvolaní a inými dôvodmi sa nezaoberal.

37. Z vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že okresný súd rozhodol správne, ak žalobe v rozsahu priznaného plnenia vyhovel a správne tiež rozhodol o priznaní nároku na náhradu trov konania. Keďže je rozhodnutie okresného súdu vecne správne, odvolací súd ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

38. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že nárok na ich náhradu priznal žalobcovi voči žalovanému, ktorý nebol v odvolacom konaní úspešný. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne v súlade s § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie.

39. Rozhodnutie bolo odvolacím senátom prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).